

Bemærkninger til forslaget

Dette beslutningsforslag er en del af Socialdemokratiets udspil på miljø- og sundhedsområdet: »Miljø og sundhed – dit og mit liv«.

Ad 1

Der er mange eksempler på, at børn reagerer på påvirkninger fra hormonlignende stoffer.

Krop og adfærd er styret af hormoner. En fin balance mellem de forskellige hormoner afgør, om mennesket fungerer rigtigt, og forskubbes balancen, vil kroppen reagere. Alt efter køn og alder er der store forskelle i kønshormoner.

Helt nye rapporter fra Puerto Rico peger på brystudvikling hos børn på helt ned til under 2 år, som har været eksponeret for stoffer med hormonforstyrrende effekter (WHO Document: WHO/PCS/EDC/02.2 »Global Assessment of the State of the Science of Endocrine Disruptors«).

Børn er specielle, fordi deres egne kønshormoner før puberteten er ekstremt lave, og børn påvirkes ved selv meget små stigninger i østrogen.

Selv om der på mange områder er for lidt viden om kemikaliers hormonforstyrrende effekter, er det nødvendigt, at der skrives til handling på de områder, hvor der allerede i dag kendes eller er mistanke om negativ påvirkning af børns sundhed fra farlige stoffer.

Et af de stoffer, som efterhånden er velkendt for at have en negativ påvirkning af børnenes sundhed, er ftalater (blødgørere). Ftalater er et kemisk fremstillet plastblødgørende materiale, som anvendes i legetøj og mange andre produkter. Ftalater frigøres fra legetøjet, når børn sutter på det eller bider i det og kan forårsage skader på lever, nyrer og testikler.

Blødgørere er under mistanke for at:

- nedsætte evnen til at få børn (risiko for blandt andet testikelskader),
- have hormonlignende virkning,
- have langtidseffekter på organismer i vandmiljøet, og herunder
- er nogle ftalater kræftfremkaldende.

Der er i dag forbud mod at sælge legetøj med blødgørere til børn under 3 år. Men der findes stadig ftala-

ter i blødt plastlegetøj beregnet til større børn. Blødgørere findes især i bløde legeting som dukker, badedyr, bolde, badebassiner og svømmevinger m.v. I barnevogne kan der være indtræk af blød pvc, ligesom de bløde regnslag til barnevogne kan være af pvc. Samtidig er en række ftalater undtaget fra det eksisterende forbud til trods for, at de mistænkes for at have hormonforstyrrende effekter.

Der er udviklet alternativer til blød pvc-plast, blandt andet EVA-plast, som ikke indeholder blødgørere.

Socialdemokratiet ønsker i forlængelse heraf, at den danske regering arbejder for et EU-forbud, der gælder alle ftalater i alt legetøj – også til børn over 3 år. Såfremt regeringen ikke kan få tilslutning til vedtagelse af fælles EU-regler, skal der vedtages et nationalt forbud i stedet.

Ad 2

Legetøj indeholder ofte tungmetaller, som blandt andet bruges til at farve legetøj med. Tungmetaller er miljøgifte, som børn er særlig følsomme over for. »Legetøjsreglerne« sætter kun grænser for afgivelse af tungmetaller, hvilket betyder, at der ikke er nogen samlet grænse for indhold af eksempelvis sundheds- og miljøsædige tungmetaller. Udsivningsreglerne betyder konkret, at der måles, hvor meget tungmetal der afgives, hvis et barn sutter på eller sluger legetøjet. Man tester, hvor meget tungmetal der kan sive ud i en syreopløsning, og indbygger en sikkerhedsfaktor, før man ser, om de afgivne mængder tungmetal overstiger grænseværdierne.

Men det er ikke nok at se på afgivelse. I andre produkter regulerer man det samlede indhold af tungmetaller. Man kan nemlig ikke altid forudse, hvordan tungmetallerne frigives. Der er således eksempler på stærkt blyholdigt legetøj, hvor der ved slid frigives blyholdigt støv – selv om grænsen for afgivelse ikke overskrides.

Der er altså stærkt behov for at sikre bedre regler for indhold af blandt andet tungmetaller i legetøj. Regeringen bør således arbejde for at få ændret legetøjsdi-